

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата): 2/06.03.2020

Приета от КС (протокол №/ дата): 6/24.02.2020

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(Доц. Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 8;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	75	-

Изготвили програмата:

1.
(Доц. д-р Светлана Герчева)

2.
(гл. ас. д-р Светослав Борисов)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (Проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Обучението по дисциплината „Данъчно облагане” е предлага знания в следните по-важни посоки:

- основни аспекти от теорията, организацията и прилагането на данъците като система;
- разяснява общовалидни концепции относно разпределението/преразпределението на данъчното бреме и разходите на обществото, съпътстващи облагането;
- систематизира най-важните аспекти от действащата понастоящем организация на данъците в България;

Придобитите знания и умения по „Данъчно облагане“ улесняват проследяването и анализа на протичащите процеси и реформи в данъчната система, като студентите могат да преценят доколко и кога данъчните форми се прилагат съгласувано и еднообразно. Бакалаврите трябва да познават и определят най-важните данъци в България, като адаптират своето поведение спрямо честите промени в облагането.

Дисциплината „Данъчно облагане“ създава умения за самостоятелно управление на паричните потоци по повод на различните данъци, както и тяхната оптимизация по законово допустим начин. Това се отнася както до данъчното бреме, което засяга личните, така и финансите на фирмите, където работят (чиито собственици са). Следователно, дисциплината „Данъчно облагане“ допълва дисциплини като „Основи на корпоративни финанси“, „Финансови инвестиции“, „Персонални финанси“, „Осигурителни системи и фондове“.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1. ВЪВЕДЕНИЕ В ТЕОРИЯТА НА ДАНЪКА		4	2	0
1.1.	Еволюция на възгледите за данъка като финансово отношение между държава и данъкоплатци			
1.2.	Същност на данъка и функции на държавните институции по администриранто и обезпечаването му			
1.3.	Данъкът като система			
1.4.	Алтернативи на данъка и техните особености – сравнителен аспект			
2. ДАНЪЧНА СИСТЕМА – ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ НА ДАНЪЧНАТА ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА		5	2	0
2.1.	Класификация на данъците			
2.2.	Принципи на данъчно облагане			
2.3.	Данъчна система – видове и особености. Изисквания за оптимална данъчна система			
2.4.	Начини на събиране на данъците			
3. СВРЪХБРЕМЕТО НА ДАНЪКА И ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОБЛАГАНЕ		4	2	0
3.1.	Данъчно и свръх-данъчно бреме – теоретична „тавтология“?			
3.2.	Графична интерпретация на свръх-данъчното бреме			
3.3.	Алгебрична интерпретация на свръх-данъчното бреме			
3.4.	Фактори на свръхбремето на данъка			
4. ОБЛАГАНЕ С ЛИЧЕН ПОДОХОДЕН ДАНЪК		6	5	0

4.1.	Личният доход като икономическа база за облагане. Критери- ят на Хейг и Саймънс			
4.2.	Дискусионни аспекти и оценка на критерия			
4.3.	Системи на лично подоходно облагане (ЛПО)			
4.4.	Организация на ЛПО в България			
5. ЕФЕКТИ НА ЛИЧНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ ВЪРХУ ПАЗАРА НА ТРУДА		4	2	0
5.1.	Влияние на личното подоходно облагане върху трудовия па- зар – избор между работа (труд) и свободно време (почивка)			
5.2.	Подоходен и заместващ ефект на подоходния данък			
5.3.	Изходни допускания, ограничения за приложимостта на мо- дела			
5.4.	Емпирични резултати относно реалистичността на избора „работа-почивка“			
6. ОБЛАГАНЕ НА ДОХОДИ/ПЕЧАЛБИ НА КОРПОРАЦИИ		5	5	0
6.1.	Възгледи за същността и бъдещето на корпоративния подохо- ден данък.			
6.2.	„Дестинация“ на корпоративния подоходен данък.			
6.3.	Влияние на корпоративния подоходен данък върху икономи- ческите решени на корпорацията			
6.4.	Организация на корпоративния подоходен данък у нас. Други данъци в закона за корпоративно подоходно облагане.			
6.5.	Ефекти на въвеждане на корпоративно облагане			
7. КОСВЕНО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ. ОБЛАГАНЕ С ДАНЪК ДОБАВЕНА СТОЙНОСТ		6	5	0
7.1.	Особености на косвените данъци			
7.2.	ДДС като иновация на данъчното облагане през 20 век			
7.4.	Начини на определяне на добавената стойност			
7.5.	Организация на облагане с ДДС в България			
8. ОБЛАГАНЕ С ПРОДУКТОВИ ДАНЪЦИ		3	2	0
8.1.	Характеристика и особености на продуктите като косвени данъци			
8.2.	Организация на облагането с продуктови данъци у нас.			
8.3.	Степен на хармонизация на продуктите данъци в ЕС			
8.4.	Режим отложено плащане на акциз – РОПА			
8.5.	„Позеленяване“ на данъците върху горивата и мерките срещу климатичните промени			
9. КОНЦЕПЦИЯТА ЗА ПРЕХВЪРЛЯЕМОСТ НА ДАНЪКА		4	2	0
9.1.	Данъчен дестинатор и икономическа прехвърляемост.			
9.2.	Прехвърляемост на продуктови данъци и разпределение на данъчното бреме			
9.3.	Прехвърляемост на данъци върху производствените фактори. Разпределение на данъчното бреме			
9.4.	Прехвърляемост на данъка на пазари с несъвършена конку- ренция			
10. ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА БОГАСТВОТО/ИМУЩЕСТВОТО С ДАНЪЦИ		4	3	0
10.1.	Същност, обхват и паричната оценка на личното богатст- во/имущество			
10.2.	Характеристика на имуществените данъци			
10.3.	Организация на облагане на собствеността върху активи (права върху тях) от богатството на личността (ФЛ)			
10.4.	Организация на облагане на прехвърлянето на собствеността			

	върху активи (права върху тях) от богатството на личността (ФЛ)			
10.5.	Екологична насоченост на данъците върху богатството – фискален отговор на климатичните промени			
	Общо:	45	30	0

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Доклад с презентация по предварително зададена тема	1	10
1.2.	Контролна работа с решаване на казус	1	25
1.3.			
1.4.			
	Общо за семестриален контрол:	2	35
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест) със закрити и открити въпроси	1	40
	Общо за сесиен контрол:	1	40
	Общо за всички форми на контрол:	3	75

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Герчева, Св. Данъци с кауза – екологичните данъци срещу замърсяването на околната среда, Варна: ИК „Стено“, 2013.
2. Владимирова, Т., Владимиров, В., Коцев, Цв., и др. Публични финанси, Варна: ИК „Стено“, 2008.
3. Манлиев, Г., Брусарски, Р., Димитров, Д. и др. ИКОНОМИКА на публичния сектор, София: PSSA, 1998.
4. Мъсгрейв, Р., Мъсгрейв, П. Държавни финанси. Теория и практика. София: Отворено общество, 1998.
5. Филипов, В., Цветкова, Л. и др. Данъчно облагане, София: Сиела, 2020.
6. Pistone, P., Roeleveld, J., Hattingh, J. et al. Fundamentals of Taxation, IBFD, 2019.
7. Rosen, H. Public Finance, Eleventh edition, McGraw-Hill, 2017.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Андерсонъ, О. Финансова наука. Лекции, четени от О.АНДЕРСОНЪ във Варненското Висше Търговско училище при Варненската Търговско Индустриална камара, Варна, 1928 (правопис запазен).

2. Герчева, Св. Дигиталният данък – фискалните аспирации на държавата към цифровата икономика, Варна: Сборник с доклади от XII- та научно-практическа конференция с международно участие „Инвестиции и бъдещето“, 2019, с. 104-110
3. Gercheva, S. Housing in the tax asymmetry puzzle in Bulgaria, Biuletyn Stowarzyszenia Rzeczoznawców Majątkowych Województwa Wielkopolskiego, nr 1-2, 2017, pp.64-72.
4. Чолаков, Ст. ФИРМЕННИЯТ НАЛОГЪ. Сп. „ОБЩИНСКИ ПРЕГЛЕД“, година X, книжка XV, 1-15 януарий 1929 г. (правопис запазен).
5. Чолаков, Ст., Основни прояви на консумативните налози, Годишникъ на Варненското Търговско училище, Варна, 1932, с.1-55. (правопис запазен).
4. Чолаков Ст., Наука за финансовото стопанство, II, Теория на данъците, Държавна печатница, Варна, 1947.
6. OECD, Taxing wages 2008-2009, OECD: Paris, 2009.
7. Reinhart C.M., Rogoff K., The Aftermath of Financial Crises, American Economic Review 99, 2009, pp. 466-472.
8. Slemrod, J. Do Taxes Matter? Lessons from the 1980's, American Economic Review 82(2), 1992, pp. 250-256.
9. Bernard Salanié, The economics of taxation, MIT Press, 2003.

НОРМАТИВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Закон за акцизите и данъчните складове, обн. ДВ, бр. 91/15.11.2005
2. Закон за данък върху добавената стойност, обн. ДВ, бр.63/04.08.2006
3. Закон за данъците върху доходите на физическите лица, обн. ДВ, бр.95/24.11.2008
4. Закон за корпоративно подоходно облагане, обн. ДВ, бр. 105/22.12.2006
5. Закон за местните данъци и такси, обн. ДВ, бр. 117 /10.12.1997